



Dokumentnamn: Göteborgs Stads rutin för egenkontroll av dygns- och nattfastemätning inom vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning

Beslutad av:
Avdelningschef vård- och omsorgsboende

Gäller för:
Vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning

Diarienummer:

Datum och paragraf för beslutet:
2024-XX-XX

Dokumentsort:
Rutin

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
2025-05-08

Dokumentansvarig:
Verksamhetsutvecklare

Bilagor:

Göteborgs Stads rutin för egenkontroll av dygns- och nattfastemätning inom vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning

Syftet med denna rutin

Syftet med mätningen är egenkontroll av hur många måltider omsorgstagare erbjuds i form av dygns- och nattfastemätning.

Målet med dygns- och nattfastemätningen är att säkerställa att verksamheterna följer Göteborgs stads Policy för måltider på vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning. Genom att identifiera långa nattfasta kan man förebygga undernäring.

Vem omfattas av rutin

Denna rutin gäller tills vidare för vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning inom Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Det är viktigt att rutinen används i det praktiska arbetet. Rutinen bör regelbundet diskuteras i gemensamma forum, exempelvis på arbetsplatsträffar, på chefsträffar och i ledningsgrupper. Rutinen förtydligar ansvarsområden för enhetschefer och medarbetare på vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning.

Bakgrund

Att förebygga undernäring är ett utvecklingsområde inom äldreomsorgen. Bidragande faktorer till undernäring kan vara sjukdom och/ eller minskad aptit som leder till minskat

intag av näring. Socialstyrelsen rekommenderar att nattfastan inte bör överstiga 10–11 timmar för den äldre. Nattfastan är tiden mellan kvällens sista intag av energi och näring till nästkommande dagens första intag. Förutom lång nattfasta kan även för få måltider under dygnet bidra till för lite energi- och näringsintag. Därför är det viktigt att motverka undernäring med täta och regelbundna måltider. Anledningen till framtagna rekommendationer är att de äldre har mindre energidepåer än friska yngre vuxna. För få måltider samt lång nattfasta kan leda till undernäring. Måltiderna ska även medverka till att motverka undernäring, skapa sociala sammanhang och bryta ensamhet. Nattfasta- och dygnsmätning av mat och vätskeintag ska utföras minst två gånger per år på vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning som en egenkontroll av verksamhetens måltidsordning.

Genomförande

- Dygnsmätning mäts minst två gånger per år förslagsvis vår och höst och under ett dygn på vård- och omsorgsboende, korttid och avlösning.
- Information om mätning finns på styrande dokument och i årshjulet i Stratsys.
- Enhetschefen ansvarar för att mätningarna blir genomförda på samtliga enheter, enligt framtagna rutiner genom att utse en medarbetare för mätningen.
- Enhetschef informerar patientansvarige sjuksköterska om mätningen. Innan mätningen startar är det viktigt att säkerställa att alla medarbetare har tagit del av instruktionen och tillvägagångssätt.
- Alla hyresgäster förutom de som vårdas i livets slutskede (palliativ vård) eller med PEG eller sondmatning deltar i mätningen.
- Mätningen utförs i pappersform, se bilaga 1. Kommentera på blanketten om hyresgästen ej har kunnat delta. Se bilaga 2.
- Registreringen utförs från klockan 17 dygn 1 fram till klockan 16 dygn 2 (bilaga 1).
- Medarbetare med fördjupat uppdrag måltid, omsorgshandledare eller annan medarbetare samlar in mätningarna och enhetschef gör sammanställningen.
- Enhetschef delger ansvarig sjuksköterska resultatet av mätningarna.
- För att kunna bryta nattfastan ska hyresgästen ha fått i sig minst 100 kcal. För lista med livsmedel se bilaga 3.
- För nattfasta över 11 timmar eller för få serverade måltider under dygnet ska ansvarig enhetschef ta fram en handlingsplan för enheten och arbeta utifrån, se bilaga 4.
- Resultat, analys och bedömning och viktigaste åtgärder som vidtas ska rapporteras i Stratsys.

Uppföljning

Nattfaste- och dygnsmätningen genomförs minst två gånger per år. Resultatet av nattfasta på enhets- och individnivå initieras av enhetschef och diskuteras på möten på enheten.

Koppling till andra styrande dokument

1-Att förebygga och behandla undernäring – Nationellt kunskapsstöd i hälso- och sjukvård och socialtjänst (socialstyrelsen.se 2023)

- 2-Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen (livsmedelsverket.se 2023)
- 3-Riktlinjer för att identifiera och förebygga undernäring. Göteborgs stad.
- 4- Göteborgs Stads policy för måltider
- 5- Kontakt med legitimerad personal